

ЧУДОМИР ДУНАВЦИ

chitanka.info

Не може да се отрече очевидната полза от трудовата повинност, особено за селата. Няма почти село в околията ни, където да не е построено чрез нея или общинско здание, или друга някоя обществена постройка. Още щом влезете в Дунавци, и пред очите ви се изпречват спретнатата сграда на общината с читалището. По-нататък е издигната сградата на местната кооперация, а през тях стърчат основите на новото им училище — строени и трите все почти по този начин.

Село Дунавци е малко селце, брои едва 840 души с 206 къщи, от които 15 само турски. Някога е било чисто турско село. Само воденичарят на селската воденица и няколко овчари са били българи. Доскоро ние го знаехме като *Баяслий*, но в списъците се е водило като *Бахаслий*. В още по-старите пък такива се среща като *Баядизли*, по което се предполага, че е носило името на султан *Баязид*. Така поне мислят някои от старите турци. Друга легенда е, че името на селото е произлязло от някакви люлки по черешите край старото село, което е било по на север, на около 2 км, в местността *Изворите*. Там между Сатмъбунар, Катмъбунар и Кузуколакъ, срещу големи празници са се люлеели младежите и гостите от околните села, като ги гледали, в учудване пошепвали: „Брей, бая салли“ (много се люлеят), от което уж произлязло името на селото. Преди това същото село се казвало *Саватък*. Южно от него, около могилите, имало малко българско селце, но късно, през времето на бунтовете, жителите му били прогонени и те се заселили в Шипка около чифлика. Затова ливадите в тази местност и досега са шипченски. Един от тези родове е този на Чукаловци, също и Баяслиеви в Казанък. В местността *Топкурия* на запад от сегашното село са старите български гробища. Освен тях има и други, още по-стари, на юг от селото, в местността *Мезаркурия*. Когато да строят църквата (1893–1894 г.), в тези гробища са намерили две големи плочи, едната с релефи на конник, а другата с надпис, вероятно латински. И двете плочи са били вградени в основите на църквата. Препис от надписа снел тогава учителят К. Карапетров, който вероятно е представен в Народния музей.

В турско време селото е било от 120 къщи. След Освобождението всички турци са избягали и са минали на азиатския бряг около Смирна. Тогава от Балкана са се свлекли колибари и са го населили. От *Топлеш* са дошли родът на дядо Тотя Пенчев, от *Новата махла* са дошли Бошнаковците, от *Маренци* (Енчовска община,

Тревненско) е дошъл родът на Къню Дамянов, а този на Аврам Начов е дошъл от Етъра. Заедно с тях е дошла една група шипчанци: Дамянови, Таню Ганеви, Геню Абрашеви и др., и по този начин са побългарили селото, което едва в 1908 година се преимеменува на *Дунавци*, на името на малките вади, които течат на запад от селото.

След завръщането на мухаджирите една част от шипчанци се върнали в селото си, а някои останали в Шейново. Дълго време в селото е имало две общини — турска и българска. По-късно мухаджирите наново се изселват малко по малко, което продължава и досега. Чува се, че и останалите няколко семейства ще се дигат. Някои турци даже са ходили около Бруса да дирят място и земя, за да се изселят.

Селото сега страда от липса на гора, но тя е обща болест на полските села в околията ни с малки изключения. Нямат и достатъчно мера, а камъните си за строеж возят чак от полите на Балкана. Новата железопътна линия минава непосредствено на север от селото и сега по нея отбиват трудовата си повинност дунавци и шейновци, които са съседи, защото Шейново отстои само на 3 км от Дунавци.

В селото е имало и няколко семейства от тракийски бежанци, но те измрели. От тях е останал сега само старият свещеник.

(Публикуван във в. „Казанлъшка искра“, XI, бр. 232 от 31.III.1934 г.)

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.